ОҚУ САУАТТЫЛЫҒЫ

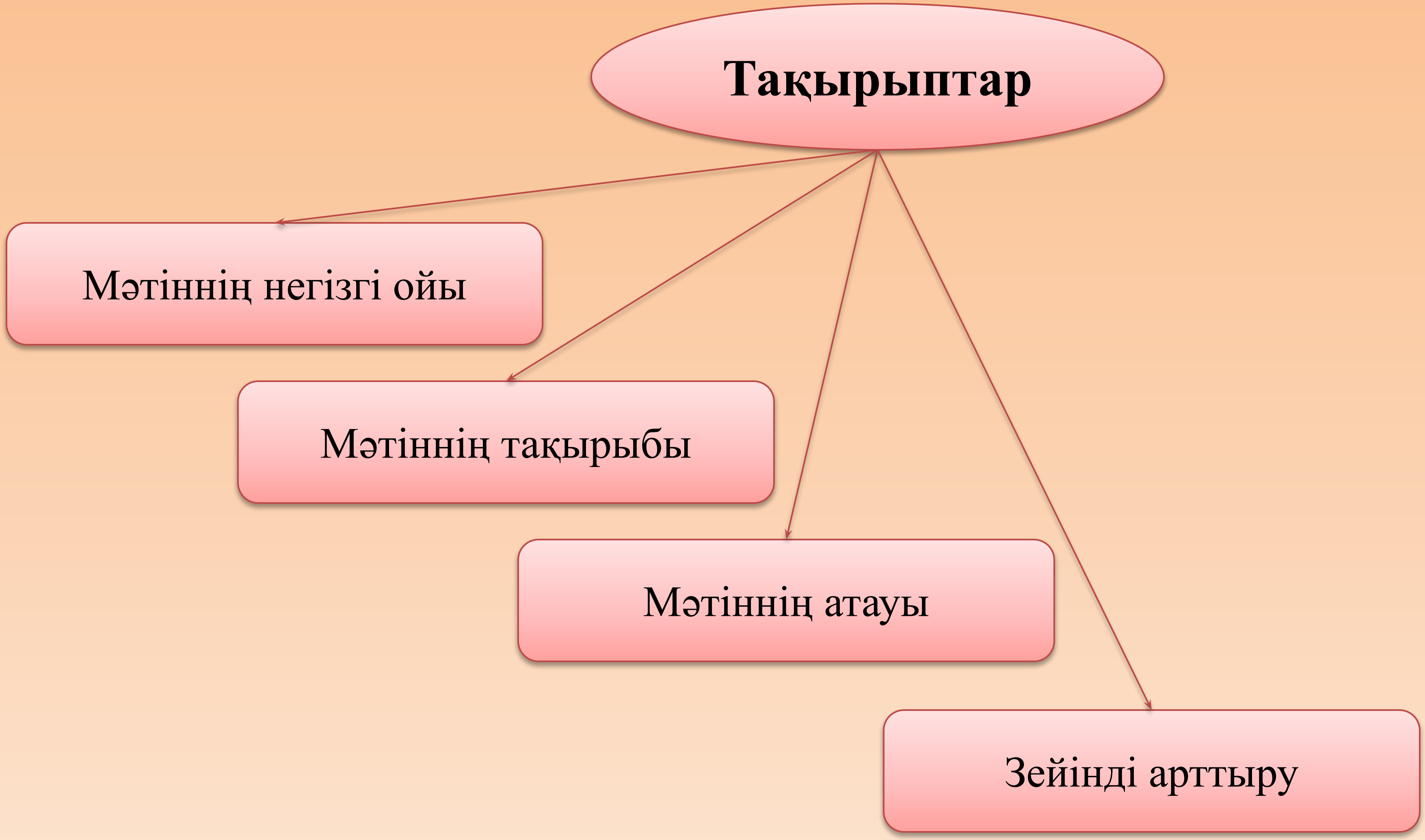
Тақырыптар
Мәтіннің негізгі ойы
Мәтіннің тақырыбы
Мәтіннің атауы
Зейінді арттыру

Мәтіннің негізгі ойы

Мәтінде автордың айтқысы келген басты идеясы.

1. Автор не айтқысы келді?
2. Мәтін авторын не қызықтырады?
3. Мәтінді жазудағы негізгі мақсаты?
4. Мәтін қандай бөлімдерден тұрады?
5. Қорытынды бөлімінде не айтылған?

Егер бір күні науқас адамға ем таа алмай жүрген дәрігер өзінің емделушісіне дүниедегі ең күшті, ең қымбат, сирек кездесетін дәріні тауып беріп, күніне бір қасығын қабылдау арқылы емделуге болатынын айтады. Сол күннен бастап науқас үзбей сол дәріні ішіп, айығып кетеді. Емделуші қуанып, дәрігерге:

– Мені қандай керемет дәрі арқылы орнымнан тұрғыздыңыз?!-деп ризашылығын білдірген кезде, дәрігер:

– Сенің ішкенің қара су ғана, ал орныңнан тұрғызған теңдессіз дәрі – сенім, - деп айтқан екен.

Егер бір күні науқас адамға ем таа алмай жүрген дәрігер өзінің емделушісіне дүниедегі ең күшті, ең қымбат, сирек кездесетін дәріні тауып беріп, күніне бір қасығын қабылдау арқылы емделуге болатынын айтады. Сол күннен бастап науқас үзбей сол дәріні ішіп, айығып кетеді. Емделуші қуанып, дәрігерге:
– Мені қандай керемет дәрі арқылы орнымнан тұрғыздыңыз?!-деп ризашылығын білдірген кезде, дәрігер:
– Сенің ішкенің қара су ғана, ал орнынан тұрғызған теңдессіз дәрі – сенім, - деп айтқан екен.

1 Автор не айтқысы келді?

Егер бір күні науқас адамға ем таа алмай жүрген дәрігер өзінің емделушісіне дүниедегі ең күшті, ең қымбат, сирек кездесетін дәріні тауып беріп, күніне бір қасығын қабылдау арқылы емделуге болатынын айтады. Сол күннен бастап науқас үзбей сол дәріні ішіп, айығып кетеді. Емделуші қуанып, дәрігерге:

– Мені қандай керемет дәрі арқылы орнымнан тұрғыздыңыз?!-деп ризашылығын білдірген кезде, дәрігер:

– Сенің ішкенің қара су ғана, ал орныңнан тұрғызған теңдессіз дәрі – сенім, - деп айтқан екен.

1. Автор не айтқысы келді?
2. Мәтін авторын не қызықтырады?

Егер бір күні науқас адамға ем таа алмай жүрген дәрігер өзінің емделушісіне дүниедегі ең күшті, ең қымбат, сирек кездесетін дәріні тауып беріп, күніне бір қасығын қабылдау арқылы емделуге болатынын айтады. Сол күннен бастап науқас үзбей сол дәріні ішіп, айығып кетеді. Емделуші қуанып, дәрігерге:

– Мені қандай керемет дәрі арқылы орнымнан тұрғыздыңыз?!-деп ризашылығын білдірген кезде, дәрігер:

– Сенің ішкенің қара су ғана, ал орныңнан тұрғызған теңдессіз дәрі – сенім, - деп айтқан екен.

1. Автор не айтқысы келді?
2. Мәтін авторын не қызықтырады?
3. Мәтінді жазудағы негізгі мақсаты?

Егер бір күні науқас адамға ем таа алмай жүрген дәрігер өзінің емделушісіне дүниедегі ең күшті, ең қымбат, сирек кездесетін дәріні тауып беріп, күніне бір қасығын қабылдау арқылы емделуге болатынын айтады. Сол күннен бастап науқас үзбей сол дәріні ішіп, айығып кетеді. Емделуші қуанып, дәрігерге:
– Мені қандай керемет дәрі арқылы орнымнан тұрғыздыңыз?!-деп ризашылығын білдірген кезде, дәрігер:
– Сенің ішкенің қара су ғана, ал орныңнан тұрғызған теңдессіз дәрі – сенім, - деп айтқан екен.

1. Автор не айтқысы келді?
2. Мәтін авторын не қызықтырады?
3. Мәтінді жазудағы негізгі мақсаты?
4. Мәтін қандай бөлімдерден тұрады?

Егер бір күні науқас адамға ем таа алмай жүрген дәрігер өзінің емделушісіне дүниедегі ең күшті, ең қымбат, сирек кездесетін дәріні тауып беріп, күніне бір қасығын қабылдау арқылы емделуге болатынын айтады. Сол күннен бастап науқас үзбей сол дәріні ішіп, айығып кетеді. Емделуші қуанып, дәрігерге:
– Мені қандай керемет дәрі арқылы орнымнан тұрғыздыңыз?!-деп ризашылығын білдірген кезде, дәрігер:
– Сенің ішкенің қара су ғана, ал орныңнан тұрғызған теңдессіз дәрі – сенім, - деп айтқан екен.

1. Автор не айтқысы келді?
2. Мәтін авторын не қызықтырады?
3. Мәтінді жазудағы негізгі мақсаты?
4. Мәтін қандай бөлімдерден тұрады?
5. Қорытынды бөлімінде не айтылған?

Егер бір күні науқас адамға ем таа алмай жүрген дәрігер өзінің емделушісіне дүниедегі ең күшті, ең қымбат, сирек кездесетін дәріні тауып беріп, күніне бір қасығын қабылдау арқылы емделуге болатынын айтады. Сол күннен бастап науқас үзбей сол дәріні ішіп, айығып кетеді. Емделуші қуанып, дәрігерге:

– Мені қандай керемет дәрі арқылы орнымнан тұрғыздыңыз?!-деп ризашылығын білдірген кезде, дәрігер:

– Сенің ішкенің қара су ғана, ал орныңнан тұрғызған теңдессіз дәрі – сенім, - деп айтқан екен.

Мәтіннің негізгі ойын анықтаңыз.

а) Су – ең үлкен ем.

В) Науқастарды сумен ғана емдеу керек.

С) Ауруын жасырған ауырмай өледі.

Д) Қанағат қарын тойғызады.

Е) сенім – өмір сүру үшін ең қажетті сезім.

Мәтін тақырыбы

Мәтінде баяндалатын негізгі оқиға мен айтылатын негізгі ойдың түйіні, яғни мәтінді оқып болғаннан кейін, «Мәтін не туралы?» деген сұраққа жауап болатын сөйлем

1. Мәтінді толық оқып шығу
2. Мәтіннен шығатын қорытындыны табу
3. Мәтіннің негізгі ойын табу
4. Негізгі ойы арқылы тақырып анықтау

Егер бір күні науқас адамға ем таа алмай жүрген дәрігер өзінің емделушісіне дүниедегі ең күшті, ең қымбат, сирек кездесетін дәріні тауып беріп, күніне бір қасығын қабылдау арқылы емделуге болатынын айтады. Сол күннен бастап науқас үзбей сол дәріні ішіп, айығып кетеді. Емделуші қуанып, дәрігерге:
– Мені қандай керемет дәрі арқылы орнымнан тұрғыздыңыз?!-деп ризашылығын білдірген кезде, дәрігер:
– Сенің ішкенің қара су ғана, ал орныңнан тұрғызған теңдессіз дәрі – сенім, - деп айтқан екен.

1. Мәтінді толық оқып шығу
2. Мәтіннен шығатын қорытындыны табу
3. Мәтіннің негізгі ойын табу
4. Негізгі ойы арқылы тақырып анықтау

Егер бір күні науқас адамға ем таа алмай жүрген дәрігер өзінің емделушісіне дүниедегі ең күшті, ең қымбат, сирек кездесетін дәріні тауып беріп, күніне бір қасығын қабылдау арқылы емделуге болатынын айтады. Сол күннен бастап науқас үзбей сол дәріні ішіп, айығып кетеді. Емделуші қуанып, дәрігерге:

– Мені қандай керемет дәрі арқылы орнымнан тұрғыздыңыз?!-деп ризашылығын білдірген кезде, дәрігер:

– Сенің ішкенің қара су ғана, ал орныңнан тұрғызған теңдессіз дәрі – сенім, - деп айтқан екен.

Мәтін мазмұнына сай тақырып:

А) Үмітсіз адам болмайды.

В) Сенімді жан болуға тырысу керек.

С) Адамдарға үміт отын жаға білу маңызды.

Д) Сенім – ұлы күш.

Е) Әркімнің алға жетелейтін сенімі бар.

Мәтіннің атауы

Қандай да бір мәтіннің ең бірінші, ең маңызды, бүкіл ой мен басты идеясы жинақталған сөз немесе сөз тіркесі.

1. Тақырыптың түйіні болатындай сөз болу керек
2. Мақал-мәтел, тұрақты тіркес қолданылса, мағынасы негізгі ойға сай болуы шарт
3. Ғылыми не публицистикалық мәтін болса, онда нақты, тура мағыналы сөз болуы тиіс
4. Қызығушылықты арттыратындай әдемі, әсерлі сөз болуы керек.

Егер бір күні науқас адамға ем таа алмай жүрген дәрігер өзінің емделушісіне дүниедегі ең күшті, ең қымбат, сирек кездесетін дәріні тауып беріп, күніне бір қасығын қабылдау арқылы емделуге болатынын айтады. Сол күннен бастап науқас үзбей сол дәріні ішіп, айығып кетеді. Емделуші қуанып, дәрігерге:

– Мені қандай керемет дәрі арқылы орнымнан тұрғыздыңыз?!-деп ризашылығын білдірген кезде, дәрігер:

– Сенің ішкенің қара су ғана, ал орныңнан тұрғызған теңдессіз дәрі – сенім, - деп айтқан екен.

Мәтінге ат қойыңыз.

____

АВТОР
Тақырып
Шығарма
Атау
ОҚЫРМАН
Атауы
Шығарма
Тақырып

Зейін

Сананың белгілі бір нәрсеге бағытталып шоғырлануы. Айналамызда болып жатқан әртүрлі құбылыстардан арылып, тек бір затқа назар аударып, соған ғана көңіл бөлу.

1. Мәтіндегі сөздерді қолмен сонан соң көзбен санаңыз, саны бірдей болуы қажет.
2. 100-ден кері қарай санаңыз, сосын үш сан тастап отырып санаңыз (100, 97, 94, 91, ...)
3. Ойша бір сөз, тіркес немесе бір әуенді 5 минут аутып қайталаңыз, сосын 10 минут
4. Кез келген бір жеміс алып, тек сол туралы ойланыңыз (дәмі, иісі, ...). Сосын көзіңізді жұмып, ойлануды жалғастырыңыз.
5. Тілі бар сағатты алып, сол сағаттың секунд көрсететін тілін бір минут көз алмай бақылау.
6. Струп тест, Судоку, Пазл сияқты қызықты тапсырмаларды көп орындаңыз